

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sevilay ÇELENK ÖZEN

Diyarbakır Milletvekili

2023 yılının Kasım ayına değin, Bianet Erkek Şiddeti Çetelesi çalışması ve Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun elde ettiği bulgulara göre; 548 kadın doğal olmayan sebeplerle hayatını kaybetmiştir. Hayatını kaybeden kadınların 268'i erkekler tarafından katledilmiştir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı olduğunuz Haziran ayından beri ise 290 kadın, doğal olmayan sebeplerle hayatını kaybetmiş, hayatını kaybeden kadınların 141'inin ise katledildiği kesinleşmiştir.

İstatistiği tutulan son ay, Ekim ayında 46 kadın doğal olmayan sebeplerle hayatını kaybetmiş, 21'inin katledildiği resmi evraklara işlenmiştir. Ekim ayında 17 kadın evlerinde katledilmiş, 6'sı yetkili mercilerce alınmış koruma kararı olmasına rağmen korunamamış ve yine katledilmiştir. Ekim ayında doğal olmayan sebeplerle hayatını kaybeden 25 kadının ölüm nedeni ise bilinmemektedir. Ekim ayında katledilen kadınlarla ilgili tutulan çetele, daha önceki kadın cinayetlerinin de dinamiklerini, saiklerini açık etmektedir. Örneğin; Ekim ayında 15 kadın ateşli silahlarla, 5'i kesici yahut sert aletlerle, 1'i ise boğularak öldürülmüştür.

Son on yılın ve bakanlık yaptığınız son altı ayın verileri, kadın cinayetlerinin önlenemediğini, dahası artarak devam ettiğini göstermektedir. Kadınlara karşı fiziksel ve cinsel şiddet verileri ise yukarıda açıklanan vahim tabloyla paralel seyretmektedir. Şüpheli kadın ölümleriyle ilişkili bir tahkikat süreci yürütülüp yürütülmediği, varsa bu sürecin nasıl seyrettiğiyle ilişkili hukuki takip sivil toplum kuruluşlarınca ve gazeteciler tarafından sağlıklı bir şekilde yapılamamaktadır. İlgili kurum ve kuruluşların bu takibi yapabilecek yetki ve altyapı donanımları bulunmamaktadır.

Sivil toplum kuruluşlarının, kadın hakları gönüllü ve aktivistlerinin İstanbul Sözleşmesi'nin mevzuata uygun bir şekilde uygulanmadığı için kadınlara ve çocuklara karşı şiddetin önlenemediğini, Sözleşme'den çekilmenin ise şiddeti ve şiddet eğilimini çok daha yıkıcı hale getirdiğini açıkça ortaya koyan bilimsel raporlar hazırlamış olduğu da kamuoyunun bilgisi dahilindedir.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda istatistiği verili cinayetlerle ilgili Bakanlığın şimdiye kadarki tasarrufları, önlem ve eylem istatistikleri nelerdir?
- 2- Bakanlık, kadınlar tarafından aldırılan koruma kararları hakkında bilgi sahibi midir? Bakanlığın, kadınlar tarafından aldırılan koruma tedbiri kararlarına ulaşmaya yönelik hukuki yahut idarî faaliyetleri var mıdır?
- 3- Bir önceki dönem Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sn. Derya Yanık, Kadın Destek (KADES) uygulamasının ve ALO 183 Destek Hattı'nın kadına karşı şiddeti önlemede etkin olacağını beyan etmişti. Sizin Bakanlığınız döneminde söz konusu uygulamaların analiz ve değerlendirmeleri yapılmış mıdır? Kadına Destek mobil uygulamasının ve ALO 183 Destek Hattı'nın önlediği veya önlediği düşünülen cinayet ve şiddet oranları ne yöndedir?
- 4- Yukarıda istatistiği verili kadın cinayetlerinin kahir ekseriyeti ateşli silahlarla işlenmiştir. Bakanlığın ateşli silahların yaygınlaşması ve kullanımı hakkında, İçişleri Bakanlığı başta olmak üzere denetime ehil idari kurumlarla herhangi bir istişaresi olmuş mudur? Bakanlığın bu yönde bir politika planı var mıdır?
- 5- Bakanlığın kadına yönelik şiddet soruşturmalarında ve davalarında avukat vasıtasıyla müdahil olmasının kadın cinayetleri ve şiddeti önlemedeki etkisi hakkında bir veri var mıdır? Bakanlık adına müdahil olan müdafilerin soruşturma ve dava dosyalarındaki yararlıkları hakkında bir analiz yapılmış mıdır? Yapılmışsa söz konusu analizin içeriği nedir?
- 6- İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin yarattığı şiddet tablosu ne yöndedir? Bakanlığın, Türkiye'nin Sözleşme'den çekilmesinden sonraki şiddet ve cinayet tablosu hakkında bir değerlendirmesi olmuş mudur? Bakanlığın bu konudaki görüşü nedir?